

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

49. Ex Iaponia discedens, sæua re[...]pest. i actatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

gere, sed in mali delectu, id ei permittere, ut aduersus ipsummet libertatis auctorem libertate insita utatur; hoc vero ad eius peccatum nihil conferre; nec villo propterea conditorem æquitatis iure aut pietatis, debuisse peccatum præuerrere, creatione abstinendo, vel destruendo iam conditam, quin nec hominem in seclum prolapsam, in suam gratiam reuocare; quod tamen Christus sumptu suo ingenti, mortæque admodum præstitisset, quæ licet, in tempus dilata, sapientissimo ipsius probatum, definitumque consilio, medicinam tamen præbere vulnere, ut primum inflicto est cœpit; fructusque, olim fundendi sanguinis iam tum primi legere mortales, salutem, & gratiam redepti, nec parè in posteros uti volentes distributam. At enim, ut solent aliquo ingenio homines, controuersias necere tum graues, tum valde implexas, quarum deinde solutioni capiendæ, nec par ingenium nacti sunt nec necessarias notiones, & ab altioribus accersendas Principiis; cæcutiebant hic Bonziji, & supplere vociferatione turbulenta debilitatem ingenij nitebantur; negabantque tam pertinaciter quàm dementer, prima & cuius manifesta rationis humanæ elementa, quod consequentibus illorum inuolui se ab Xauerio, & stringi sentirent: in quo extra modestiæ lineas tam intemperanter progressi sunt, ut Rex molestiam non ferens confurgeret, Deoque linguam eius mouente, ut dæmon os Bonziis mouerat, absurdè illos agere admoneret, si repugnando sperabant se illa percepruros, quæ nisi credendo non possent intelligi. Porro ad legem conuellendam tam firmis solidam fundamentis alia esse exerenda arma, alias machinas præter conuitia, pernicitiam, & spumas, quibus dictis manu Xauerium extra palatium perhumaniter eductum inuisitata comitate affectantibus Lusitanis, & aulicis, in hospitium reduxit. Bonziis plurimum iratis, & in Regem ignes, & fulmina de cælo vocantibus.

49 Hic finis concertationum aduersus Bonzios, & commo-
rationis inter Iapones quadriennis, per quam Christo ardens
Apostolus, nomen illius ab usque Cangoxima quod primum ap-
pulerat ad magnum Meacum propagauit. Die postero, Nouem-
bris 20. anni 1551. Rege vltimum salutato, inter Christiano-
rum lacrimas, & votorum nuncupationes pro eius reditu Funai-
o excessit. Conscendere cum illo Matthæus, & Bernardus de
quibus antea, & Regis eiusdem ad Proregem de amicitia iun-
genda, & Patre in locum Xauerij mittendo legatus. Septiduum,
insulam auris, & mari prospero raserunt Meleitorem usque Me-
nacensis Regis ditionem; inde sinum quendam præteruecti, alto

49
Ex Iaponia
discedens,
seua repel-
latur.

se mari commiserunt. Exin verso cum Luna cœli tractu, tempus crudescere, ac frangi fluentis torrentibus austris, & fluctibus, qui licet obliquata prora, & velo ad pedem medium reflexo, dies aliquot innoxie excepti, sed nauim denique, ventis immensum auctis, & mare in cœlum tollentibus, in omnem fortunam Cœcia tradere adacti, feruntur per inuisi eatenus, & ignoti maris dubiam vastitatem, ac ne ipsis quidem nauarchis India perspectam, tempestate ac ventis increbrescentibus prout magis in altum prouoluntur. Sole ac stellis totos quinque dies latentibus incertus quo tenderet agitur gubernator, fingitque sibi Mindanaum se rectâ & proximè petere (quæ nunc vna Philippinarum est) miliaribus octingentis supra mille distantem, sic dum obscuro, & ancipiti cursu pergunt, sub serum diei, venti adeo increuit furor, vt iam ingruentium desuper fluctuum, frangenda declinandæque violentiæ par nauis non esset, & catatromate, aliisque tunc inutilibus nudaretur, vt ventis commodius vela, & nauis clauis præsidibus parerent: scapha inde ad poppim rudente duplici ac nouo fortiter alligatur; quibus festinandis cum dies abisset, non potuere in nauim atolli Lusitani quinque, & decem quâ mancipia qua nauæ, quos scapha vixerat, aucta vero per noctem tempestate densisque tenebris multo minus licuit eis prospicere. Vnum afflictissimis hoc rerum tam tristi articulo solatium, præsentia sancti, & optimi Patris, qui & nihilo quam quibus aliorum minus, strenuam præstabat operam, & conciliatos cum Deo singulos in spem erigebat, vitæ huius (si Deo placitum) sin minus, felicioris & immortalis, sed eis haud paulo validius opitulabatur profusione lacrimarum, & precum in quibus horas quatuor, & quinque, in aliquo nauis angulo durabat, pro caris sociis Deo supplex vt eis reponeret quæ tanta fidei gloria, & vitæ suæ discrimine pro ipso Funaj fortiter egissent.

50

Amisâ Scaphâ cū suis, nauis restituit.

50 Nox erat media, cum ex improviso, auditus longè saluti depositæ opem flagitantium clamor ingens, nauim exterruit; is erat illorum quindecim quos ruptis procella rudentibus, in auulsa scapha retro deslitmerat nauis, creditaque est pereuntium illa vox, qui aquis forberentur; sed explorato, mare inter, & cœlum, quoad per tenebras licebat spatium, subnotatum est vbi remansissent: volebat Præfectus, pietate minori, quàm temeritate, tantillum id maris relegi, vt succurreretur perituris; obstabant cum naucleris, sed frustra cæteri; nec rationibus, nec manifesti periculi, coram Deo contestatione illum à proposito mouebant, quòd nepotem ex fratre in scapha haberet; verum
deice